

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 5Co/52/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121208493  
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8121208493.1

## Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: M. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX/X, XXX XX J., proti žalovanej: E. P., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, XXX XX K., právne zastúpená: JUDr. Ivan Jurčišin, advokát, so sídlom Hrnčiarska 2A, 040 01 Košice, o nariadenie neodkladného opatrenia o zákaz priblíženia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 15C/78/2021 -9 zo dňa 11.10.2021, takto

### rozhodol:

Zrušuje uznesenie súdu prvej inštancie a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že I. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a II. vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 255 ods.1, § 262 ods.1, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. e), f), g), h), § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“); § 11, § 146 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

3. Skonštatoval, že žalobca sa návrhom doručeným dňa 11.10.2021 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej, aby nevstupovala do rodinného domu nachádzajúceho sa v obci J., katastrálne územie J., okres H., zapísaného na LV č. XXX, stojaceho na parcele C KN XX /. X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 182 m<sup>2</sup>, rodinný dom súpisné číslo 40, ako aj na parcely CK N XX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m<sup>2</sup>, CK N XX záhrada o výmere XXXX m<sup>2</sup>, C KN XX/X záhrada o výmere XXX m<sup>2</sup>, CK N XX/X záhrada o výmere XXX m<sup>2</sup>. Výrokom II. uložil žalovanej, aby sa nepribližovala k žalobcovi na vzdialenosť menšiu ako 10 (desať) metrov, ako aj písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovala žalobcu. Výrokom III žiadal, aby toto nariadené neodkladné opatrenie trvalo do právoplatného rozhodnutia vydaného v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 20C/15/2020; a výrokom IV. žiadal, aby súd zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

4. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že na súde prvej inštancie sa vedie občianskoprávny spor o vypratanie nehnuteľnosti pod sp. zn. 13C/71/2021. Zo samotnej žaloby a jeho odôvodnenia vyplýva, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX. Uviedol, že obe strany sporu v rodinnom dome po uzavretí manželstva spolu bývali so svojimi deťmi. Žalovaná svoj právny dôvod bývania v rodinnom dome odvodzovala ako manželka na základe vzniku práva spoločného nájmu k bytu v rodinnom dome. Poukázal na rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 30Pc/7/2019 -44 zo dňa 31.07.2019, ktorým bolo manželstvo rozvedené. Rozsudok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 28.08.2019. Žalobca vyzval žalovanú na vypratanie bytu v rodinnom dome, avšak neúspešne. Preto vzhľadom na jej negatívny postoj k riešeniu otázky ďalšieho bývania

v rodinnom dome, podal žalobca žalobu na súd prvej inštancie o vypratanie bytu v rodinnom dome. O podanej žalobe prvoinštančný súd doposiaľ nerozhodol. Žalovaná ešte počas trvania manželstva a po podaní návrhu na rozvod manželstva podala orgánom činným v trestnom konaní podnet na začatie trestného stíhania za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) Trestného zákona. Súd prvej inštancie rozhodnutím č.k. 41T/32/2020 -279 zo dňa 14.05.2021 uznal žalobcu ako obžalovaného za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, pričom výkon uloženého trestu podmiennečne odložil s probačným dohľadom na skúšobnú dobu troch rokov. Zároveň v zmysle § 51 ods. 2, ods. 4 písm. f) Trestného zákona uložil žalobcovi povinnosť sa za účasti mediačného a probačného úradníka osobne sa ospravedlniť žalovanej. Žalobca podal proti tomuto rozsudku odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešove doposiaľ nerozhodol. Žalovaná aj po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku o rozvode manželstva a vyhlásení rozsudku č. k. 41T/32/2020 -279 naďalej býva v byte v rodinnom dome, ktorý je výlučným vlastníctvom žalobcu, bez akéhokoľvek právneho titulu, pričom v spoločnom dome naďalej bývajú aj ich už dospelé deti. Uviedol, že žalovaná sústavne vyvoláva hádky a nedorozumenia, žalobcu provokuje a vyhráža sa mu, že „urobí všetko, aby ho ako hajzla dostala do basy“. Žalobca mal za to, že takéto nezdravé a nepriaznivé podmienky bývania v rodinnom dome nepriaznivo pôsobia aj na jeho fyzický a duševný stav, ako aj na zdravotný stav ich detí. Poukázal aj na skutočnosť, že žalovaná má kde bývať, keďže má už nahlásený trvalý pobyt v rodinnom dome svojich rodičov. Účelom inštitútu § 325 ods. 2 písm. f) CSP je eliminovať kontakt páchatela domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku cieľom obeťou. Okruh aktívne legitimovaný subjekt nie je ohraničený kategóriou blízkych osôb (§ 116 OZ). Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov, a to z dôvodu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo z dôvodu, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Predmetný prípad podľa žalobcu spadá pod 1. dôvod. Bezodkladnosť potreby upraviť pomery strán sporu je podľa názoru žalobcu daná tým, že je v jeho záujme a jeho dvoch detí neodkladným opatrením predísť konfliktným situáciám v rodine a eliminovať ako negatívny vplyv správanie sa žalovanej, jej provokácií a vyvolávaní osobných konfliktov so žalobcom ako bývalým manželom, v jej snahe fyzicky a psychicky môžu škodiť a vyprovokovať ho k nijakému proti právnomu konaniu len preto, aby bol za takéto vyprovokované konanie odsúdený a bol mu nariadený výkon trestu. Z povahy zariadenia neodkladného opatrenia vyplýva, že toto má len dočasný charakter, nie je rozhodnutím vo veci samej.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že účelom inštitútu upraveného v § 325 ods. 2 písm. e) CSP je eliminovať kontakt páchatela domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku s jeho obeťou. Neodkladným opatrením možno osobe, proti ktorej návrh smeruje uložiť, aby dočasne nevstupoval do domu alebo bytu, v ktorom chránená osoba býva. Z formálneho hľadiska nemusí ísť o dom alebo byt na adrese, ktorá je podľa predpisov správneho práva evidovaná ako adresa trvalého, respektíve prechodného pobytu chránenej osoby. Rozhodujúci faktický stav užívania obydlia za účelom bývania. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je irelevantné, či prospech povinnej osoby svedčí vlastníckej alebo inej subjektívne právo vo vzťahu k dotknutému domu alebo bytu. Prípadné obmedzenie výkonu vlastníckeho práva má v tomto prípade legitímny účel, ktorý je do značnej miery zdôraznený verejným záujmom. Samotné obmedzenie pritom vždy dočasné, čo vyplýva priamo zo znenia právnej normy. Okruh aktívne legitimovaných subjektov nie je ohraničený kategóriou blízkych osôb. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musí mať súd za osvedčené dôvodné podozrenie z násillia na navrhovateľovi. Dôkazné bremeno zaťažuje samotného navrhovateľa. Súčasne je nevyhnutného hodnoverne osvedčiť, že navrhovateľova osobná integrita vykazuje znaky fyzického alebo psychického násillia. Môže ísť o lekárske správy, trestné oznámenia čestné vyhlásenia 3 osoby (v pozícii svedka incidentu) a podobne. Tento inštitút nadväzuje aj na oprávnenie policajta vykázať osobu zo spoločného obydlia a zakázať vstup doň v zmysle § 27a policajného zákona.

6. Taktiež uviedol, že obsah neodkladných opatrení v zmysle § 325 ods. 2 písm. f) až h) CSP vychádza zo znenia článku 3.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady číslo 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastráňovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe by mala byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Obdobne ako pri neodkladnom opatrení v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) CSP, musí mať súd prvej inštancie za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa

konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. V tom sa účel neodkladných opatrení podľa písmena e) a písmena f) do určitej miery prekrýva. Kvalitatívne požiadavky na osvedčenie rozhodujúcich skutočností budú vždy determinované konkrétnymi okolnosťami prípadu ad hoc. Rovnako ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekárskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením 3 osoby (v pozícii svedka incidentu), písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a podobne.

7. V predmetnom prípade súd prvej inštancie nemal za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity žalobcu konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje - žalovanej. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že žalovaná vyvoláva hádky a nedorozumenia, doslova žalobcu provokuje a vyhráža sa mu väzením (čo súd nepovažuje za bezprávnú vyhrážku), neurotickou a hašterivou povahou žalovanej. Napriek tomu, že žalobca namietal, že ho žalovaná psychicky ničí, doslova týra, znepríjemňuje mu jeho ďalší pokojný život a chce ho dostať do basy, súdu prvej inštancie žalobca nepredložil žiaden dôkaz svedčiaci o takomto konaní či záujme žalovanej. Uvedenému nezodpovedá ani čestné vyhlásenie M. Č. zo dňa 06.10.2021, nakoľko z tohto čestného vyhlásenia nevyplýva, že by bol svedkom nejakého incidentu spočívajúceho v správaní žalovanej voči žalobcovi. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za osvedčené, že je to práve žalobca, ktorý je v zmysle neprávoplatného rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. 4T/32/2020 zo dňa 14.05.2021 dôvodne podozrivý z násillia voči žalovanej a toto neodkladné opatrenie bolo podané v rámci riešenia nároku žalobcu na vypratanie predmetnej nehnuteľnosti žalovanou, nakoľko v konaní vedenom na pod sp. zn. 13C/71/2021 nebolo doposiaľ rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené mal preto súd prvej inštancie za to, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovanou osobou na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP a zároveň neboli tvrdené a už vôbec nie osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. f), g), h) CSP a tak nebolo preukázané, že by bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania a zároveň nebolo osvedčené, že by existovala obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Na základe uvedeného súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

9. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil v zmysle ust. § 251 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobca úspešný v konaní nebol, nemá právo na náhradu trov konania.

10. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zákazu priblíženia rozhodoval iný a nie zákonný sudca, čo je v rozpore aj s Ústavou SR v tom, že mu postupom súdu prvej inštancie bolo odňaté právo na spravodlivý proces a prejednanie veci zákonným sudcom. Ďalej uviedol, že je výlučným vlastníkom rodinného domu zapísaného na LV 485 kat. úz. Svinia, v ktorom po uplynutí viac ako dvoch rokov naďalej iba účelovo v intervaloch po návrate zo zahraničia býva žalovaná. V tomto rodinnom dome naďalej s ním žijú aj ďalšie ich dve deti, o ktoré sa stará. Mal za to, že je preukázaná danosť práva a ohrozenie práva vydaním rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. 41T/32/2020 na základe ktorého sa mal dopustiť voči žalovanej protiprávneho konania. Poukázal aj na dlhodobu pretrvávajúcu spory a nedorozumenia, ktoré boli preukázané z rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. 30Pc/7/2019 zo dňa 31.07.2019. Žalovaná napriek právoplatnému rozsudku o rozvođe manželstva býva v rodinnom dome a absolútne ničím neprispieva na náklady, ktoré sú spojené s užívaním bytu. Dlhodobu pociťuje psychickú traumu, jeho zdravotný stav je zlý v dôsledku čoho sa nemôže v plnej miere venovať podmienkam pracovného ako aj osobného života. Žalovaná nie je odkázaná na bývanie v rodinnom dome žalobcu, má kde bývať a preto v rámci vydania dočasnej úpravy akú neodkladné opatrenie neutrpí na žiadnych právach, pretože v konečnom dôsledku sa rozhodne o predmete konania v spore o vypratanie nehnuteľnosti vedenom na Okresnom súde v Prešove sp. zn. 13C/71/2021. Navrhol, aby odvolací súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

11. Žalovaná sa v zákonom stanovenej lehote k odvolaniu nevyjadrila.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné

13. Podľa Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

14. Podľa Čl. 38 ods. 1 Listiny základných práva a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

15. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4.

16. Podľa § 3 ods. 4 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

17. Podľa § 50 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

18. Podľa § 50 ods. 2 písm. a) zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozvrh práce obsahuje určenie senátov, samosudcov, súdnych úradníkov a notárov poverených vybavovaním jednotlivých druhov vecí, ktoré došli na súd.

19. Podľa § 51 ods. 1 veta prvá zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridávajú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí.

20. Podľa § 51 ods. 2 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov podmienka náhodného výberu podľa odseku 1 je splnená vtedy, ak sa má vec prideliť jednému z aspoň dvoch senátov, samosudcov alebo súdnych úradníkov.

21. Podľa § 51 ods. 4 písm. c) zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny prerozdeľujú už pridelené veci aj v prípade výraznej nerovnomernosti zaťaženia sudcov.

22. Podľa § 51 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov súd vydá účastníkovi konania potvrdenie o prevzatí a pridelení veci. Evidencia prideľovania vecí na prejednanie musí zabezpečovať takú možnosť kontroly, aby si každá osoba, ktorá má na veci právny záujem, mohla nazretím do spisu a evidenčných pomôcok preveriť pridelenie veci zákonnému sudcovi.

23. Právo na zákonného sudcu zaručuje Ústava Slovenskej republiky v citovanom Čl. 48 ods. 1, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi; príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz je neopomenuteľnou podmienkou riadneho výkonu súdnej moci. Na jednej strane dotvára a upevňuje sudcovskú nezávislosť a na druhej strane predstavuje pre každého účastníka konania rovnako cennú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolávané súdy a sudcovia podľa vopred daných zásad (procesných pravidiel) tak, aby bola zachovaná zásada pevného prideľovania súdnej agendy a aby bol vylúčený - pre rôzne dôvody a rozličné účely - výber súdov a sudcov „ad hoc“. Okrem procesných pravidiel určovania príslušnosti súdov a ich obsadenia, ako garancia proti novej svojvôli, je súčasťou základného práva na zákonného sudcu i zásada prideľovania súdnej agendy a určenie zloženia senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce (uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 297/2012 z 30.10.2013).

24. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že za zákonného sudcu podľa Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prejednanie a rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/04, III. ÚS 46/2012, IV. ÚS 161/08). Ústavný súd Slovenskej republiky pojem zákonného sudcu vykladá tak, že ním je sudca, ktorý bol pridelený na výkon funkcie na súd tej inštancie súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu oprávneného konať a rozhodnúť určitý druh súdnej agendy. Je nutné dodať, že tu nejde o rozvrh práce bez ďalšieho, ale rozvrh práce súladný so zákonom a nadzákonnými normami.

25. Procesný postup, v ktorom o veci účastníka konania nerozhodol zákonný sudca, resp. súd zriadený v súlade so zákonom, je nezlučiteľný s garanciami vyplývajúcimi z čl. 48 ods. 1 ústavy, z čl. 38 ods. 1 listiny a napokon aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru. Rozhodnutie vydané v takomto konaní nemôže byť ústavne akceptovateľné. Súčasťou základného práva na zákonného sudcu, resp. na súd zriadený zákonom je preto nevyhnutne požiadavka, aby prípadné námietky účastníka súdneho konania ohľadne porušenia uvedených práv boli náležite preskúmané a aby sa súd, príslušný o týchto námietkach rozhodovať, s nimi preskúmateľným spôsobom vysporiadal (nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 116/06 zo dňa 5.9.2006).

26. Podľa Najvyššieho súdu SR (uznesenie NS z 5. 10. 2010 č. k. 1Nc 52/2010) integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého slovenský preklad bol vyhlásený v oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí pod č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom. Tento Dohovor v celoeurópskom rozmere súčasne garantuje sudcovskú nezávislosť aj právo na zákonného sudcu. Ústavná úprava súdnej a inej právnej ochrany v Slovenskej republike garantuje obdobne vyjadrené právo na spravodlivý proces [čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ktorá je uvedená ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uverejnenej pod č. 460/1992 Zb., ktoré články dávajú každému možnosť (právo) domáhať sa (zákonom) ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v (zákonom) určených prípadoch na inom orgáne (Slovenskej republiky), do ktorého tiež zahŕňa aj právo na to, aby právna vec účastníka nebola odňatá zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd; čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, ktoré články postulujú, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon). Platí, že v určitej právnej veci má rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania - pokiaľ by k tomu nebol daný zákonný dôvod - meniť nemal. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 52 CSP.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 50 CSP.). Sledovaný cieľ, ktorý tu umožňuje prelomiť ústavnú zásadu nezmeniteľnosti zákonného sudcu, spočíva v zmarení hroziaceho rizika, že by vo veci mohol konať a rozhodovať zaujatý - nie nestranný - sudca.

27. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že žalobca v podanom odvolaní okrem iného namietal, že v konaní vo veci samej sp. zn. 13C/71/2021 mu bol súdom prvej inštancie technickými prostriedkami pridelený zákonný sudca JUDr. Revický. V predmetnom konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaz priblíženia rozhodoval iný sudca, čo opovažoval za rozpor s Ústavou SR v tom, že mu postupom súdu prvej inštancie bolo odňaté právo na spravodlivý proces a prejednanie veci zákonným sudcom. So zreteľom na povahu práva na zákonného sudcu sa odvolací súd zaoberal odvolacou námietkou o porušení tohto práva v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd po preskúmaní spisu a z rozvrhu práce Okresného súdu Prešov na rok 2021 uverejneného na webovej stránke Okresného súdu Prešov a Ministerstva spravodlivosti SR zistil, že zo všeobecných pravidiel určenia zákonného sudcu pravidlo 14 vyplýva, že o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podanom v súvislosti s už prebiehajúcim konaním označené k spisovej značke prebiehajúceho konania, resp. takto neoznačené, rozhodne sudca, ktorý je zákonným sudcom v prebiehajúcim konaní. O návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia a o návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia po právoplatnom skončení veci, rozhodne ten sudca, ktorý ho vydal, v prípade, že takého niet, prideliť sa vec náhodným výberom. Zároveň z rozvrhu práce Okresného súdu Prešov na rok 2021 vyplýva, že zákonným sudcom v senáte 13C kde sa vedie konanie vo veci samej je Mgr. Peter Revický. Zákonným sudcom v senáte 15C v ktorom sa rozhodovalo vo veci nariadenia neodkladného opatrenia je JUDr. Johana Bertová. JUDr. Johana Bertová nie je ani zastupujúcim sudcom za Mgr. Petra Revického. Zároveň zastupovanie, alebo prerozdelenie veci zo spisu ani nevyplýva. Preto považoval odvolací súd odvolaciu námietku žalobcu za relevantnú a s

poukazom na citované právne predpisy mal za preukázané, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Za potrebné však považuje poznamenať, že sám žalobca sa dopustil chyby, keď v petite v bode III. uviedol sp. zn. 20C/15/2020, ktorá s predmetom konania vo veci samej nesúvisí.

28. Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie postupom podľa § 391 ods. 2 CSP.

29. Úlohou súdu prvej inštancie bude zabezpečiť, aby vo veci rozhodoval zákonný sudca, ktorý je určený podľa platného rozvrhu práce Okresného súdu Prešov na rok 2021 na rozhodovanie vo veci v súlade s pravidlom 14 všeobecných pravidiel určenia zákonného sudcu. Zároveň súd prvej inštancie opätovne posúdi návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze priblíženia po aplikácii príslušných zákonných ustanovení a rozhodne o ňom v zmysle vyššie uvedeného a svoje nové rozhodnutie náležite odôvodníť.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.